

Aan de Adviesraad Sociaal Domein
Bergstraat 4
6710 HK Ede

uw kenmerk	uw brief van	zaaknummer	behandeld door	telefoonnummer	e-mail
	8/9/2020	168240	Ilse Klompen	14 0318	info@ede.nl
onderwerp				bijlage(n)	Ede,
Reactie op Advies ASDE over Nota Lokaal Gezondheidsbeleid				-	22 september 2020

Geachte leden van de adviesraad,

Het college heeft uw advies d.d. 8 september 2020 m.b.t. de 'Nota Lokaal Gezondheidsbeleid' in goede orde ontvangen. Dank daarvoor.

Door de huidige situatie en de zomervakantie is het niet mogelijk gebleken om vooraf inhoudelijk te overleggen met de betrokkenen. Wij zullen middels deze brief reageren op uw advies.

Algemene indruk

Wij danken u voor uw grondige en uitgebreide reactie. We zijn blij te lezen dat ook u een meer integrale kijk op gezondheid onderschrijft. Ook geeft u aan over onvoldoende inzicht in en kennis van de huidige gezondheidssituatie van de Edese burgers te beschikken. De factsheet met relevante cijfers die de VGGM voor ons heeft opgesteld, was inderdaad nog niet toegevoegd aan de concept-nota. Bij de partnerbijeenkomst in januari jl. zijn deze cijfers wel gepresenteerd. U geeft daarnaast aan dat de geformuleerde ambities nog onvoldoende concreet zijn uitgewerkt en er veel afhangt van de op te stellen uitvoeringsagenda. Ook wij realiseren ons dat de vele ambities nog uitgewerkt moeten worden in concrete activiteiten. We zien deze nota dan ook in eerste instantie als een richtinggevend kader voor de nog te schrijven uitvoeringsagenda.

Inhoudelijke aandachtspunten voor uitwerking ambities

In uw advies geeft u een aantal inhoudelijke overwegingen mee ten behoeve van de beleidsuitwerking. U vraagt in het algemeen aandacht voor de doelgroep chronisch zieken of inwoners met fysieke beperkingen. Omdat 'positieve gezondheid' het uitgangspunt is in de nota, ligt de focus op het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Hiermee gaat gezondheid niet alleen over 'gezonde inwoners' maar ook over inwoners met chronische ziekten of fysieke beperkingen. Bij de uitwerking van de ambities zal er dan ook aandacht zijn voor deze kwetsbare doelgroepen.

Voor de ambitie 'gezond opgroeien' wijst u op een aantal thema's waarvoor duidelijke doelen nog ontbreken, zoals voor een kansrijke start, een bredere insteek van terugdringen middelengebruik, de stappen naar een rookvrije generatie (inclusief e-sigaret), mogelijkheden voor verhoging van de vaccinatiegraad en het belang van een steunend netwerk voor Edese jongeren aan de hand van inspirerende voorbeelden, zoals het IJslandse preventiemodel.

Het is goed te lezen dat deze punten ook in uw ogen belangrijk zijn en deze zullen dan ook meegenomen worden bij de uitwerking van de uitvoeringsagenda. Voor de ambitie 'gezond blijven' adviseert u het bedrijfsleven en andere relevante partners te betrekken bij het stimuleren van beweging en om de gezonde keuze makkelijker te maken. Bij de uitwerking van de ambitie 'vitaal ouder worden' benadrukt u het belang van de inrichting van de fysieke (seniorvriendelijke) omgeving voor bijvoorbeeld ouderen die een rollator gebruiken. Deze adviezen sluiten aan bij het belang dat wij zien om zowel de sociale als de fysieke omgeving in positie te brengen om het maken van een gezonde keuze steeds vanzelfsprekender te maken. Bij de uitwerking van de doelen en resultaten voor deze ambities zal voor beide thema's nadrukkelijk aandacht zijn.

Vraag om nadere toelichting en aanvullende opmerkingen

Daarnaast stelde u een aantal vragen waarin u verzoekt om nadere toelichting en maakte u opmerkingen over de geformuleerde ambities en bijbehorende teksten. Hieronder reageren wij op deze vragen en opmerkingen volgens de nummering in uw brief.

Ambitie: Gezond Opgroeien

3. In dezelfde alinea staat dat er gesprekken gevoerd worden over alcoholgebruik. We vragen ons af met wie er gesprekken gevoerd worden en met welk resultaat.

Om bewustwording te creëren rondom de effecten en schade van alcoholgebruik en drugs, worden gesprekken gevoerd met zowel jongeren als hun ouders. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken worden naast de keetbezoeken verschillende kanalen ingezet, waaronder voorlichting op scholen, in de kerk of bij verenigingen. De gesprekken resulteren onder meer in bewustwording van de schadelijke effecten bij zowel jongeren als hun ouders, het belang van een open gesprek over ieders verantwoordelijkheden en een veranderde houding van ouders over alcohol. Verdere achtergrondinformatie is te lezen in de evaluatie 'alcohol- en drugspreventie' (bijlage 4).

4. De gemeente wil aansluiten bij 'FrisValley Light'. In deze alinea is sprake van preventief beleid op het gebied van alcohol- en drugsgebruik. Over welk beleid gaat dit? De ASDE wordt graag geïnformeerd over deze aanpak.

Het preventieve beleid op het gebied van alcohol- en drugsgebruik is een lokale opgave waarvoor in deze nota de uitgangspunten zijn geformuleerd. In de lokale uitwerking wordt de beschikbare kennis en informatie vanuit FrisValley meegenomen.

9. In de beleidsnota is sprake van een toenemende druk op het dagelijks leven van jeugd en jongeren. Het is belangrijk om de individuele weerbaarheid te versterken en systeemomstandigheden te creëren die de mentale gezondheid bevorderen. De ASDE vindt dat een belangrijke, zo niet de belangrijkste rol voor de opvoeding bij de ouders ligt. De invloed van de gemeente op de opvoeding is ons inziens beperkt.

Het college onderschrijft het enorme belang van de opvoeding thuis bij dit onderwerp, maar ziet ook kansen waar de gemeente een rol kan spelen. Dit kan bijvoorbeeld door welbevinden op school extra aandacht te geven, maar ook door selectieve preventie toe te passen op hoogrisicogroepen, zoals kinderen van ouders met psychische of verslavingsproblemen (KOPP/KOV) of kinderen van ouders met een (licht) verstandelijke beperking.

Ambitie: Gezond blijven

1. 'Aan de andere kant mag mentale kwetsbaarheid soms ook genormaliseerd worden, niet alles behoeft een instant oplossing.' Zit hier een tegenstelling? Legt u hier met 'normaliseren' van de mentale kwetsbaarheid een directe link met het eerste leidende principe van de transformatie sociaal domein?

Hier wordt inderdaad een link gelegd naar de leidende principes van de transformatie.

2. De ASDE onderstreept van harte het inzicht, dat verandering van leefstijl een illusie is wanneer mensen geen werk en inkomen hebben. We vinden het belangrijk dat hier huisvesting aan toegevoegd wordt.

In de nota is 'passende huisvesting' als basisvoorwaarde toegevoegd aan de tekst.

Ambitie: Vitaal ouder worden

1. In deze nota wordt ambitie 'Vitaal ouder' benoemd. Maar is er wel een integraal ouderenbeleid? De ASDE vreest dat de focus op 'het vergroten van de eigen kracht' en 'beroep doen op mantelzorg' ook kan betekenen, dat de gemeente zich steeds verder terugtrekt met het verlenen van voorzieningen, wat juist vitaal ouder worden in de weg kan staan.

Het inzetten op minder formele ondersteuning betekent dat eerst wordt gekeken naar wat inwoners nog wél kunnen, met als doel om zo lang mogelijk zelf regie te houden op hun leven en te kunnen blijven meedoen. Daar waar inwoners het tóch niet meer zelf kunnen, bieden wij passende en kwalitatief goede ondersteuning. Daarnaast wordt met betrekking tot ouderenbeleid momenteel een analyse uitgevoerd naar de behoefte aan passende woonzorgvormen.

2. We missen bij deze ambitie de wooncomponent. Er is op dit moment weinig levensbestendige betaalbare huisvesting voor ouderen beschikbaar.

Passende huisvesting is voor iedereen een belangrijke voorwaarde om vitaal ouder te worden. Deze visie focust echter op de publieke gezondheid (zie ook antwoord op vorige vraag).

Coronacrisis

De coronacrisis heeft impact op het (sociaal) welbevinden. In de nota is sprake van een 'heel goed kijken' bij het formuleren van de uitvoeringsagenda naar wat op dit moment nodig en haalbaar is. De ASDE heeft geen beeld bij wat deze zin inhoudt.

Met deze tekst wordt bedoeld dat de gevolgen van de coronacrisis invloed zullen hebben op de uitvoeringsagenda, qua haalbaarheid van doelen en stellen van randvoorwaarden. Aangezien er nog geen sprake is van een stabiele situatie is een zorgvuldige formulering van groot belang.

Verzoek om aanvullende informatie in werkgroep

Tenslotte vraagt u expliciet om nadere toelichting in bijvoorbeeld een werkgroep:

7. Leefstijlonderwijs: de gemeente Ede maakt gebruik van bestaande programma's. Kan aan de ASDE (werkgroep Jeugd) eens toegelicht worden wat de rol van de gemeente Ede hierin is en welke resultaten met deze programma's behaald worden?

Wat ons betreft kan hiervoor een vervolgspraak met u worden gemaakt, waarbij in een ambtelijke werkgroep aanvullende informatie wordt gepresenteerd over de huidige aanpak en resultaten.

Wij vertrouwen erop dat deze brief voldoende antwoord geeft op de vragen en aandachtspunten uit uw advies. Wij consulteren u graag via de ambtelijke werkgroep bij het opstellen van de uitvoeringsagenda.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders,

drs. R.F. Groen MPA
secretaris

mr. L.J. Verhulst
burgemeester